

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/184/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116228731
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4116228731.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobkyne: M. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., I. XX/X, zastúpený JUDr. Gabrielou Strýčekovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Coboriho 2, proti žalovanému: F. I. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., T. J. XXX/XXX, zastúpený JUDr. Dianou Bereseckou, advokátkou, so sídlom Nitra, Farská 333, o zrušenie vecného bremena za náhradu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 16C/416/2016-367 z 26. júna 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku IV. o náhrade trov konania m e n í tak, že žiadnej zo strán n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.

Žalovanému voči žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom č. k. 16C/416/2016-367 z 26. júna 2019, zrušil vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného bývania a užívania nehnuteľnosti žalovaným F. I. G. nachádzajúcej sa v obci J., kat. úz. S., zapísanej v katastri nehnuteľností Okresného súdu Nitra, katastrálneho odboru, v liste vlastníctva č. XXXX ako byt č. X v celosti, v bytovom dome na X. p., súp. č. XX, vchod o. č. X, postavenom na pozemkoch parc. reg. „C“ parc. č. XXX/X, parc. č. XXX/XX, parc. č. XXX/XX a podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 61/3315-ín (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“). Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 41 400 eur ako náhradu za zrušenie práva vecného bremena do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Vzájomnú žalobu súd prvej inštancie zamietol. O trovách konania rozhodol v poradí štvrtým výrokom tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a o trovách vzájomnej žaloby rozhodol piatym výrokom tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 151n ods. 1, 2, 3, § 151p ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 255 ods. 1 CSP.

3. V odôvodnení poukázal na to, že žalobkyňa sa žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 25. 10. 2016, domáhala zrušenia vecného bremena zriadeného v prospech žalovaného k sporným nehnuteľnostiam s tým, že je povinná zaplatiť žalovanému čiastku vo výške 30 500 eur ako náhradu za zrušenie vecného bremena do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Ďalej sa domáhala náhrady trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že je výlučnou vlastníčkou sporných nehnuteľností. V predmetnom LV je zapísané vecné bremeno na základe zmluvy o zriadení práva vecného bremena medzi ňou a žalovaným dňa 13. 04. 2015, ktorej vklad bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Nitra, kat. odboru, pod č. V XXXX/XX, pôsobiace in personam, patriace výlučne žalovanému. Medzi stranami sporu došlo k nezhodám, ktoré vyvrcholili napadnutím žalobkyne, pretože podala na OR PZ v Nitre trestné oznámenie,

pričom uznesením ORP PZ v Nitre ČVS: ORP-1359NR-NR-2016 z 16. 09. 2019 bola vec odovzdaná na prejedanie priestupku Okresnému úradu Nitra, odboru všeobecnej správy. Vzhľadom na pretrvávajúce nezhody medzi stranami sporu, navrhla žalovanému dohodnúť sa na zrušení vecného bremena za náhradu vo výške 30 500 eur, avšak k dohode nedošlo. Podľa čl. V. bodu 5.1 zmluvy bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté, že v prípade zániku vecného bremena z dôvodu uvedeného v bode 4.2.1 zmluvy (vecné bremeno môže zaniknúť ak sa zmenia pomery medzi zmluvnými stranami a nebude možné spravodlivo požadovať od povinnej z vecného bremena, aby vecné bremeno bolo zriadené naďalej v prospech oprávneného z vecného bremena), žalobkyňa ako povinná z vecného bremena zaplatí žalovanému ako oprávnenému z vecného bremena sumu rovnajúcu sa trhovej hodnote 1/2 predmetnej nehnuteľnosti v čase finančného vyrovnávania. Požiadala o poskytnutie úveru Prima banku, a.s., ktorá ocenila predmetnú nehnuteľnosť na sumu 61 000 eur, a požiadala banku o poskytnutie úveru vo výške 30 500 eur, pričom žalovanému zaslala potvrdenie banky o poskytnutie úveru. Ako výlučná vlastníčka predmetnej nehnuteľnosti nemôže túto nerušene užívať, pretože žalovaný jej každodenne vulgárne nadáva, narušuje spánok, hrubo sa správa, viackrát ju fyzicky napadol, pričom dňa 29. 08. 2016 volala políciu, pretože ju škrtil a vyfackal. Konanie žalovaného vykazuje znaky domáceho násillia, má obavu o svoj život a zdravie, a hoci v súvislosti s fyzickým násillím doteraz nedošlo k takému ublíženiu na zdraví, ktoré by vyžadovalo lekárske ošetrenie, avšak z doterajšieho konania žalovaného nie je vylúčené, že ďalší fyzický útok nepovedie k vážnejšiemu ublíženiu na zdraví. Ďalšie spolužitie nie je možné, konflikty medzi nimi pretrvávajú, žalovaný nechce opustiť byt, na jej návrh na uzavretie zmluvy o zrušení vecného bremena doteraz nepristúpil, preto nemá inú možnosť ochrany svojej osobnej integrity a ochrany svojho majetku, ako cestou súdu. V súčasnosti je na Okresnom úrade Nitra, odbore všeobecnej vnútornej správy, voči žalovanému ako obvinenému vedené priestupkové konanie, ktoré nebolo doteraz skončené. Žalobkyňa spolu so žalobou podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúce v zákaze žalovanému vstúpiť do uvedených nehnuteľností do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

4. Súd uznesením č. k. 16C/416/2016-20 z 27. októbra 2016 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal žalovanému F. I. G., nar. XX. XX. XXXX, vstupovať do sporných nehnuteľností, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. V dôsledku odvolania žalovaného rozhodoval Krajský súd v Nitre ako odvolací súd, ktorý uznesením č. k. 5Co/15/2017-89 z 18. januára 2017 uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietol.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe navrhol, aby súd po zistení trhovej hodnoty nehnuteľnosti zrušil právo zodpovedajúce vecnému bremenu s odkladom účinnosti až do zaplatenia náhrady, aby bola žalobkyňa zaviazaná na zaplatenie polovice sumy podľa znaleckého posudku do 30 dní a jemu bola uložená povinnosť vydať potvrdenie o zaplatení žalobkyňi do 3 dní od riadneho zaplatenia a zároveň, aby žalovanému priznal náhradu trov konania. Žalobkyňu nikdy nenapadol, hoci sa často hádali, z dôvodu, že mal pozitívny vzťah k svojim deťom z rozvedeného manželstva. Žalobkyňa požívala alkohol, bola agresívna a vulgárna. Nechal sa presvedčiť, aby svoje prostriedky získané z vysporiadania BSM použil na kúpu bytu do výlučného vlastníctva žalobkyne s tým, že bude mať k bytu právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Žalobkyňou vykonštruované obvinenia mali slúžiť k tomu, aby bol donútený prijať nevýhodný návrh na zrušenie vecného bremena. V súčasnosti je hodnota nehnuteľnosti 80 000 eur, preto návrh neprijal. Chcel vec vyriešiť mimosúdne pod podmienkou, že bude vyplatený pred výmazom vecného bremena z LV, alebo mu bude poskytnutá dostatočná zábezpeka vyplatenia. Znalecký posudok, ktorý stanovil hodnotu bytu na 73 700 eur, mu nebol doručený. Žalobkyňa ho krivo obvinila, nesprístupnila mu byt, ani neodovzdala veci osobnostného charakteru. Žiadal, aby zánik vecného bremena viazaný na splnenie odkladacej podmienky, ktorou je zaplatenie odplaty za zrušenie vecného bremena.

6. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedla, že žalovaný ju napadol a fackal dňa 29. 08. 2016 škrtil, ale keďže k napadnutiu nedošlo pred svedkami a po incidente nenavštívila lekára, nebolo v priestupkovom konaní spáchanie skutku žalovaným preukázané. O deti žalovaného sa príkladne starala, alkohol nepožívala, to žalovaný často konzumoval alkohol. Žalovaný nechcel byť zapísaný ako vlastník, resp. spoluvlastník predmetnej nehnuteľnosti, preto bola uzatvorená kúpna zmluva len na jej meno, a žalovanému zriadila k bytu vecné bremeno ako právo doživotného bývania a užívania bytu s tým, že v prípade zániku vecného bremena inak ako smrťou žalovaného, bude povinná zaplatiť mu polovicu trhovej hodnoty bytu. Byt nadobudla v roku 2015 za kúpnu cenu 68 000 eur, ktorá bola žalovaným uhradená v čiastke 28 630 eur, hoci polovica ceny bytu bola 34 000 eur, t.j. do čiastky chýbalo 5 370 eur, žalovaný na jej účet uhradil sumu 32 130 eur, z ktorej žalobkyňa dňa 08. 04. 2015

žalovanému poukázala sumu 3 500 eur na jeho účet. Dňa 09. 11. 2016 bol vyhotovený na jej žiadosť znalecký posudok č. 129/2016 znalcom F. K. S., ktorý určil hodnotu bytu v sume 73 662,35 eura, t. j. 73 700 eur, pričom podala vo VÚB, a.s., novú žiadosť o poskytnutie úveru. Dňa 14. 02. 2017 podpísala na pobočke VÚB, a.s., v OC Centro Nitra záložnú zmluvu, pričom mailom bol právnej zástupkyňi žalovaného zaslaný návrh zmluvy o zrušení vecného bremena, návrh na vklad a oznámenie o zamýšľanom vklade, pričom žalovaný dňa 16. 02. 2017 zaslal návrh zmluvy o zrušení vecného bremena doplnení o čl. III odkladaciu podmienkou, podľa ktorej Okresný úrad Nitra, kat. odbor povolí vklad zmluvy o zrušení vecného bremena až po preukázaní účastníkom tejto zmluvy, že bola splnená odplatosť na zrušenie vecného bremena, na čo bolo žalovanému vysvetlené, že banka poskytujúca úver žalobkyňi úverové prostriedky uvoľní až po výmaze vecného bremena zriadeného v prospech žalovaného, avšak žalovaný zotrval na tejto podmienke, aby mu žalobkyňa najskôr vyplatila finančné prostriedky vo výške 36 850 eur, neberúc do úvahy skutočnosť, že takou vysokou sumou nedisponuje a banka žalovanému sumu uhradí, ak bude vecné bremeno z listu vlastníctva vymazané. K čerpaniu tohto úveru nedošlo, pretože žalovaný nesúhlasil s tým, aby mu peňažné prostriedky vyplatené z úveru až po podpísaní zmluvy o zrušení vecného bremena. Z uvedených dôvodov zotráva na podanej žalobe v celom rozsahu.

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení z 05. 03. 2018 uviedol, že súhlasí so žalobou v časti zrušenia vecného bremena a nesúhlasí v časti spôsobu vyporiadania a výšky úhrady za vecné bremeno. So zrušením vecného bremena súhlasí, spolužitie v spoločnej domácnosti bolo neúnosné, žalobkyňa neustále pod vplyvom alkoholu vyvolávala konflikty. Vyhrážala sa mu, že ho dostane z bytu, že zavolá policajtov a povie, že ju zbil, vtedy dostal strach a pochopil, že je nebezpečné sa zdržiavať v spoločnom priestore so žalobkyňou. Záchvaty zúrivosti sa vyostriili natoľko, že zavolala policajtov a podala na neho trestné oznámenie, medzitým znovu zavolala policajtov, boli predvedení na políciu a urobili dychovú skúšku na požitie alkoholických nápojov, a po 3 hodinách od príchodu polície žalobkyňa nafúkala 0,80 promile (0,37mg/l), pričom u neho bola hodnota alkoholu 0,00 mg/l. K spôsobu úhrady za vecné bremeno uviedol, že žiada, aby vecné bremeno zaniklo až po zaplatení sumy za vecné bremeno. Pokiaľ ide o znalecký posudok F. S. č. 129/2016 z 20. 11. 2016, cena, ktorá mu bola na základe neho ponúknutá, je neaktuálna a neakceptovateľná.

8. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou sporných nehnuteľností. Podľa výpisu LV č. XXXX pre kat. úz. S. je vo vzťahu k predmetnému bytu zapísané vecné bremeno na základe zmluvy o zriadení práva vecného bremena medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 13. 04. 2015, ktorej vklad bol povolený rozhodnutím Okresného úradu J., kat. odboru pod č. V XXXX/XX, pôsobiace in personam, patriace výlučne žalovanému. Podľa zmluvy o zriadení vecného bremena uzatvorená medzi žalobkyňou ako povinnou z vecného bremena a žalovaným ako oprávneným z vecného bremena, dňa 14. 04. 2015, povinná z vecného bremena na základe kúpnej zmluvy, uzatvorenej dňa 13. 04. 2015, nadobudla do výlučného vlastníctva sporné nehnuteľnosti. Podľa bodu 1.1 zmluvy účastníci tejto zmluvy zriaďujú k nehnuteľnosti uvedenej v preambule tejto zmluvy vecné bremeno, a to právo doživotného bývania a užívania sporných nehnuteľností v prospech oprávneného z vecného bremena. Súd prvej inštancie vychádzal z čl. I bodu 1.2, III bodu 3.1, čl. III bodu 3.2, čl. IV bodu 4.1, čl. IV. bodu 4.2, ďalej bod 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4, čl. IV bodu 4.3, čl. IV bodu 4.4, čl. V bodu 5.1, čl. V bodu 5.2. a čl. V bodu 5.3.

9. Rozhodnutím Okresného oddelenie PZ v Nitre ČVS: ORP-1359/NR-NR/2016 z 16. 09. 2015 bola vec týkajúca sa prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona, ktorej sa mal dopustiť I. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., I. XX/X tým, že mal dňa 29. 08. 2016 v čase okolo 17.00 hod. v byte č. X, ktorý sa nachádza v obci J., na ulici J., I. XX/X, a to tým, že žalobkyňu mal sotiť do dverí následkom čoho spadla na zem a taktiež jej mal dať presne nezistený počet faciek na ľavé líce a následne ju mal škrtiť oboma rukami, a to tak, že jej stlačil hrdlo, pričom jej nevznikli žiadne zranenia, ktoré by vyžadovali lekárske vyšetrenia, podľa 197 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, odovzdaná na prejednanie priestupku Okresnému úradu v Nitre, odboru všeobecnej vnútornej správy, pretože nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného zákona. Rozhodnutím Okresného úradu Nitra, odbor všeobecnej vnútornej správy č. OU-NR-OVVS2-2017/003297 z 15. 02. 2017 bolo konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, podľa 76 ods. 1 písm. c) zákona SNR č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov zastavané z dôvodu, že spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané.

10. Žalobkyňa listom z 13. 10. 2016 vyzvala žalovaného na zaslanie stanoviska k návrhu zmluvy o zrušení vecného bremena a v prípade jeho akceptácie o uvedenie bankového spojenia, na aký účet má byť finančné vyrovnanie poukázané bankou poskytujúcou úver povinnej z vecného bremena. Na túto výzvu odpovedal žalovaný listom z 20.10.2016, v ktorom uviedol, že v zaslanom návrhu nebolo reflektované na jeho pripomienky. Uzatvorenie zmluvy v navrhovanom znení je v rozpore s dobrými mravmi, pretože by ju uzatváral v tiesni a za nevýhodných podmienok. Za zmluvnú rovnosť a spravodlivú považuje takú dohodu, v zmysle ktorej v čase podpisu dohody o vzdaní sa vecného bremena bude plná suma v notárskej zápisnici alebo vinkulovaná na účte do času, kým neprebehne právoplatne zrušenie vecného bremena na katastrí.

11. Rozhodnutím Okresného úradu Nitra, odbor všeobecnej vnútornej správy č. OU-NR-OVVS2-2018/004514 zo dňa 16. 03. 2018 bolo konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ktorého sa mal dopustiť obvinený F. I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. J.XX/XXX, J. tým, že dňa 29. 08. 2016 asi o 17.00 hod. v bytovom dome I. XX/X v J. verbálne napadnúť M. S. podľa 76 ods. 1 písm. c) zákona SNR č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov zastavané z dôvodu, že spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané.

12. Podľa znaleckého posudku č. 129/2016 F.. K. S. z 09. 11. 2016 vyplýva, že všeobecná hodnota sporných nehnuteľností bola stanovená hodnotou 73 700 eur, pričom všeobecná hodnota vecného bremena nebola na základe požiadavky zadávateľa posudku - žalobkyne - zohľadnená vo výpočte všeobecnej hodnoty nehnuteľností. Podľa znaleckého posudku F.. K. S. č. XX/XXXX z 18.10.2017 vyplýva, že všeobecná hodnota sporných nehnuteľností bola stanovená hodnotou 78 600 eur, pričom všeobecná hodnota vecného bremena nebola na základe požiadavky zadávateľa posudku - žalobkyne - zohľadnená vo výpočte všeobecnej hodnoty nehnuteľností.

13. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 16C/416/2016-311 z 09. 11. 2018 ustanovil znalca z odboru stavebníctvo, odvetvie - odhad hodnoty nehnuteľností, F. Z. G., a uložil mu určiť všeobecnú hodnotu sporných nehnuteľností. Zo znaleckého posudku č. 16/2019 z 03. 03. 2019 vyplýva, že všeobecná trhovacia hodnota sporných nehnuteľností bola stanovená bez ohľadu na vecné bremeno vo výške 82 800 eur.

14. Súd nemal za sporné, že na základe kúpnej zmluvy zo dňa 13.04.2015 žalobkyňa nadobudla vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Taktiež nebolo sporným, že na základe zmluvy o zriadení vecného bremena uzatvorená medzi stranami sporu dňa 14. 04. 2015 bolo v prospech žalovaného zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného bývania a užívania predmetnej nehnuteľnosti. Vecné bremeno bolo zriadené ako právo patriace určitej osobe - žalovanému.

15. Sporným zostalo, či v danej veci je dôvod na zrušenie vecného bremena, teda, či vznikol zmenou pomerov hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného. Žalobkyňa zmenu pomerov odôvodňovala tým, že medzi stranami sporu došlo k nezhodám, pričom konanie žalovaného vykazuje znaky domáceho násillia, a preto ďalšie spolužitie so žalovaným nie je možné, konflikty medzi nimi pretrvávajú a je vylúčené ďalšie spolunažívanie so žalovaným. Žalovaný popieral, že by sa dopustil fyzického násillia voči žalobkyne, avšak potvrdil, že v ich vzťahu vznikali časté hádky a potvrdil aj to, že spolužitie v spoločnej domácnosti bolo neúnosné, a útoky a konflikty vyvolané žalobkyňou ho presvedčili o nutnosti zrušenia vecného bremena, preto súhlasil so zrušením vecného bremena. Nebolo preukázané, že zo strany žalovaného došlo k domácejmu násilliu, resp. konaniu, ktoré vykazuje znaky domáceho násillia. Priestupkové konania voči žalovanému boli zastavané. Súd považoval za preukázané, že medzi stranami sporu došlo k partnerským nezhodám, postupnému vážnemu narušeniu vzťahov, vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným sú mimoriadne konfliktné, k čomu došlo k po vzniku vecného bremena. V čase vzniku vecného bremena (14. 04. 2015) boli žalobkyňa a žalovaný partnermi, ich vzťahy boli dobré. Žalobkyňa sa domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým bolo žalovanému uložené nevstupovať do predmetnej nehnuteľnosti, ktorý bol návrh rozhodnutím Krajského súdu v Nitre ako odvolacím súdom právoplatne zamietnutý. Zmena v správaní žalobkyne a žalovaného, ktorých vzťahy sú vyostrené a mimoriadne konfliktné a ktorí zhodne v konaní súhlasili so zrušením vecného bremena, spôsobila zmenu pomerov, ktorá má za následok vznik hrubého nepomeru medzi vecným bremenom žalobkyne a výhodou pre žalovaného, pričom so zreteľom na zmenu pomerov nemožno od žalobkyne ako vylúčenej vlastníčky bremenom zaťaženej nehnuteľnosti spravodlivo požadovať plnenie z vecného bremena, a to bez ohľadu na to, ktorá zo strán zavinila rozvrat

ich partnerského vzťahu. Za tejto situácie, pri zmene správania sa žalobkyne a žalovaného, ktorí majú medzi sebou mimoriadne konfliktný vzťah, a ktorí zhodne potvrdili že ďalšie spolužitie nie je možné, a preto súhlasia so zrušením vecného bremena, súd návrh žalobkyne na zrušenie vecného bremena považoval za dôvodný.

16. Spornou bola výška náhrady za zrušenie vecného bremena, pretože žalovaný neakceptoval znalecké posudky predložené v konaní žalobkyňou, a to znalecký posudok č. 129/2016 F.. K. S. a znalecký posudok č. X/XXXX F.. K. S. a navrhol v konaní vykonať znalecké dokazovanie, preto súd na základe návrhu žalovaného ustanovil znalca F. Z. G., ktorý vypracoval znalecký posudok č. 16/2019 z 03. 03. 2019, podľa ktorého všeobecná trhová hodnota sporných nehnuteľností bola stanovená bez ohľadu na vecné bremeno vo výške 82 800 eur. Strany sporu v zmluve o zriadení vecného bremena dojednali, že v prípade zániku vecného bremena inak ako smrťou oprávneného z vecného bremena, a to niektorým zo spôsobov uvedenými v čl. IV bodoch 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3. alebo zánikom platnosti tejto zmluvy v zmysle čl. IV bodu 4.5 je povinná z vecného bremena, príp. jej právny nástupca, zaviazaná zaplatiť oprávnenému z vecného bremena sumu rovnajúcu sa trhovej hodnote 1/2 predmetnej nehnuteľnosti v čase finančného vyrovnávania oprávneného z vecného bremena povinným z vecného bremena.

17. Súd pri stanovení výšky náhrady vychádzal zo znaleckého posudku č. 16/2019 F.. Z. G., ktorý z hľadiska hodnoty nehnuteľností akceptovali žalobkyňa aj žalovaný. Žalobkyňa tak vznikla povinnosť zaplatiť žalovanému polovicu z tejto sumy, t.j. sumu 41 400 eur, ktorá predstavuje náhradu za zrušenie práva vecného bremena. Po vykonaní znaleckého dokazovania výška tejto náhrady nebola medzi stranami sporu sporná. Z uvedených dôvodov súd zrušil vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného bývania a užívania sporných nehnuteľností žalovaným F. I. G. a súčasne žalobkyňu uložil povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 41 400 eur ako náhradu za zrušenie práva vecného bremena do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Dlhšiu lehotu na plnenie určil v trvaní 15 dní, keďže ide o vyššiu sumu, ktorú je žalobkyňa povinná vyplatiť žalovanému, pričom žalobkyňa v konaní deklarovala a preukázala pripravenosť žalovanému uhradiť náhradu za zrušenie vecného bremena.

18. Vzájomnú žalobu žalovaného, ktorou sa domáhal, aby súd určil, že je oprávnený užívať sporné nehnuteľnosti, a to až do úplného zaplatenia priznanej náhrady vo výške 41 400 eur, súd ako nedôvodnú zamietol. Žalovaný odôvodnil vzájomnú žalobu tým, že na čas, aby sa preklenulo obdobie, počas ktorého bude vecné bremeno zrušené, a nebude mať vyplatenú priznanú náhradu, je potrebné mu umožniť užívať predmetnú nehnuteľnosť, a to do času úplného zaplatenia priznanej náhrady vo výške 41 400 eur. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nemožno postupovať analogicky ako v prípade spoločného bytu nájmu manželmi. Žalovaný tri roky nebýva v predmetnom byte, a vzhľadom na konfliktný vzťah medzi stranami sporu, nemožno predpokladať žiadne harmonické spolunažívanie. Žalovaný má zabezpečenú bytovú otázku, keďže býva u svojej matky. Tvrdil, že vyhovením vzájomnej žalobe, bude mať právnu istotu, že sa žalobkyňa bude snažiť vyplatiť čo ho najskôr. Žalobkyňa tvrdila a preukázala pripravenosť a záujem vyplatiť žalovaného. Ak si žalobkyňa dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorá jej bola uložená právoplatným rozhodnutím súdu, má žalovaný k dispozícii iné právne inštitúty, ktorými dosiahne vyplatenie predmetnej finančnej náhrady, preto jeho obava o právnu istotu neobstojí. Rozhodnutie súdu, ktorým sa ukladá žalobkyňu povinnosť zaplatiť finančnú náhradu v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia predstavuje exekučný titul, na základe ktorého sa môže domáhať v rámci exekúcie vymoženía predmetnej sumy. Ďalej konštatoval, že by malo byť v záujme samotnej žalobkyne, aby si svoju povinnosť uloženú súdnym rozhodnutím dobrovoľne splnila a aby sa vyhla prípadnému výkonu exekúcie, s čím by bolo spojené ďalšie trovy a súdne poplatky, a v rámci ktorej by bolo možné siahnuť na jej majetok. Z uvedených dôvodov súd vzájomnú žalobu zamietol.

19. Keďže predmetom sporu bola žaloba žalobkyne o zrušenie vecného bremena a zároveň vzájomná žaloba žalovaného na určenie oprávnenia užívať predmetný byt do úplného zaplatenia priznanej náhrady v sume 41 400 eur, súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania samostatne pre konanie o žalobu žalobkyne na zrušenie vecného bremena a konanie o vzájomnej žalobe žalovaného. O trovách konania v konaní o žalobe žalobkyne rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňu, ktorá bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, keďže žalobe žalobkyne na zrušenie vecného bremena bolo vyhovené v celom rozsahu, priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O trovách konania v konaní o vzájomnej žalobe žalovaného rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňu, ktorá bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, keďže vzájomná žaloba žalovaného bola zamietnutá, priznal

voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

20. Proti tomuto rozsudku v časti výroku IV. o trovách konania, podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni vo výške 100 % alebo alternatívne zmenil rozsudok v napadnutej časti tak, že žiadnemu z účastníkov konania súd nepriznáva nárok na náhradu trov konania a žalobkyňa je povinná zaplatiť trovy znaleckého dokazovania vo výške 107,24 eura. Namietal, že v predmetnom konaní bola od počiatku sporná výška hodnoty nehnuteľností a z toho vyplývajúca hodnota vecného bremena. Súd prvej inštancie konštatoval, že sporným boli len dôvody, ktoré strany sporu uvádzali ako dôvody zhoršenia ich vzťahov a výška náhrady za zrušenie vecného bremena. Dodal, že mal rovnako ako žalobkyňa záujem na zrušení vecného bremena, avšak za iných finančných podmienok, ako mu boli navrhnuté. Nesúhlasil s hodnotou určenou znaleckými posudkami F. K. S.. Uvedený znalec nevychádzal z aktuálneho stavu bytového domu, v ktorom sa sporný byt nachádza, pretože nechal do úvahy jeho rozsiahlu rekonštrukciu zahŕňajúcu zateplenie, výmenu výťahov a vstupných dverí. Uvedené tvrdenia sa potvrdili v znaleckom posudku znalca F. Z. G., ktorého ustanovil súd. V predmetnej veci súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď dospel k záveru, že vyhovel žalobe o zrušení vecného bremena a k tomu, že žalobkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu. Zdôraznil, že v konaní týkajúcom sa zrušenia podielového spoluvlastníctva a vyplatenia náhrady za zrušený spoluvlastnícky podiel, ktoré možno analogicky použiť na tento prípad, majú obe strany zhodný záujem na zrušení podielového spoluvlastníctva a spornou zostala len výška vyrovnacieho podielu, úspech alebo neúspech sa hodnotí podľa konečnej výšky vyrovnacieho podielu priznaného v rozsudku vo vzťahu k sume uvádzanej žalobcom v žalobe a s prihliadnutím na sumu navrhovanú žalovaným. Do pozornosti odvolacieho súdu dal rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/466/2014 z 30. júna 2014.

21. Do rozhodnutia odvolacieho súdu vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného doručené súdu nebolo.

22. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku IV. o trovách konania, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie bolo potrebné v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmeniť a rozhodnúť tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

23. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

24. Podľa § 251 CSP v znení platnom a účinnom od 01. 07. 2016, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

25. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

26. Vzhľadom na to, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní, ktorými namietal priznanie náhrady trov konania žalobkyni, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

27. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že strana, ktorá v konaní, spravidla v spore, uspela, má, zásadne, právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Ak sa chce súd odchyliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku aj náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo na súdnu ochranu dotknutého účastníka.

28. Zmyslom a účelom inštitútu náhrady trov konania pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane náhradu tých trov konania, ktoré účelne vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred

všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon; tieto sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne, napr. takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP (porovnaj napr. II. ÚS 31/04). Pri rozhodovaní o trovách konania v zmysle § 255 CSP v spojitosti s § 251 CSP platí, že sa hradia len preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky a že sa právo na náhradu trov konania riadi mierou procesného úspechu.

29. V sporových konaniach sa teda ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd priznáva náhradu trov proti neúspešnej strane. Oslobodenie od povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane nie je možné. Ani v prípade, ak bolo neúspešnej strane priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (ktoré sa vzťahuje len na jej prípadnú poplatkovú povinnosť), nezabavuje ju to povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane. V rámci trov úspešnej strany môžu byť priznané aj súdne poplatky zaplatené úspešnou stranou, ktoré je jej povinná neúspešná strana nahradiť. Len v prípade, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať (§ 257 CSP).

30. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t. j. ak sa jeho žaloba vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t. j. každá strana (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. júna 2011, sp. zn. 8 Sžo 215/2010).

31. Ak mala teda strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov buď pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Ak je pomer úspechu obidvoch strán zhruba rovnaký, súd rozhodne, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

32. Súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania v napadnutom IV. výroku rozsudku tak, že žalobkyňa priznal voči žalovanému nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s poukazom na to, že predmetom sporu bola žaloba žalobkyne o zrušenie vecného bremena a zároveň aj vzájomná žaloba žalovaného o určenie oprávnenia užívať predmetný byt do zaplata finančného vyrovnania zo zrušeného vecného bremena. Napadnutý výrok rozsudku odôvodnil súd prvej inštancie tým, že žalobkyňa bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, keďže žalobe žalobkyne bolo vyhovené v celom rozsahu, preto jej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

33. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, pretože žalobou podanou žalobkyňou sa táto domáhala zrušenia vecného bremena k nehnuteľnostiam, ktoré boli v jej výlučnom vlastníctve, za finančnú náhradu oprávneného z vecného bremena - žalovaného. Žalovaný súhlasil so zrušením vecného bremena počas celého konania, avšak sporným zostala výška finančnej náhrady, s ktorou žalovaný nesúhlasil a dva súkromné znalecké posudky vypracované Ing. K. S. nepovažoval z hľadiska určenia výšky finančnej náhrady za správne. Žalovaný teda súhlasil so žalobným návrhom v časti zrušenia vecného bremena. Súd prvej inštancie do konania ustanovil znalca z odboru stavebníctvo, odvetvie - odhad hodnoty nehnuteľností, F. Z. G., ktorý určil všeobecnú hodnotu sporných nehnuteľností sumou 82 800 eur. Uvedenú hodnotu nehnuteľností akceptovali aj žalobkyňa aj žalovaný a rovnako tak akceptovali aj hodnotu finančného vyrovnania, ktoré predstavuje polovicu všeobecnej hodnoty nehnuteľností, teda 41 400 eur. Odvolací súd poukazujúc na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že v konečnom dôsledku mali obe strany sporu záujem na zrušení vecného bremena a vzhľadom k tomu, že sporná zostala výška finančnej náhrady, na ktorej sa strany nevedeli dohodnúť, bolo jedinou možnosťou zrušiť vecné bremeno súdnym rozhodnutím, preto je potrebné konštatovať, že obe strany sporu boli v konaní čiastočne úspešné i čiastočne neúspešné. Odvolací súd je jednoznačne toho názoru, že ako spravodlivé rozhodnutie o nároku náhradu trov je také, ktorým súd nepriznáva nárok na náhradu trov konania žiadnej zo strán.

34. Poukazujúc na uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného bolo dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil podľa § 388 CSP, pretože nebol

dôvod na zrušenie ani na potvrdenie rozsudku v uvedenej časti, a to tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

35. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní procesne úspešnému žalovanému priznal voči procesne neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

36. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).